

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 14/2014-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. januára 2014 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti STAVMAT IN, spol. s r. o., Pezinská 56, Malacky, zastúpenej obchodnou spoločnosťou ADVOKÁCIA, s. r. o., Hollého 10, Nitra, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Ing. Ľubica Rodinová, vo veci namietaného porušenia jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, namietaného porušenia čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 ods. 2 Dodatkového protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd opatrením „*Určenie použitia dopravných značiek na miestnych komunikáciách*“ vydaným mestom Senica pod sp. zn. OVŽPaD/JO/2012/146 z 30. apríla 2012 a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti STAVMAT IN, spol. s r. o., o d m i e t a ako podanú oneskorene.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. októbra 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti STAVMAT IN, spol. s r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), základného práva podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 ústavy, namietaného porušenia čl. 12 ods. 1 ústavy a čl. 1 ods. 2 Dodatkového protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol č. 12“) opatrením „*Určenie použitia dopravných značiek na miestnych komunikáciách*“ vydaným mestom Senica pod sp. zn. OVŽPaD/JO/2012/146 z 30. apríla 2012 (ďalej aj „napadnuté opatrenie“) a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal.

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že v roku 2011 kúpila nehnuteľnosti v k. ú..., a to bývalú veľkopredajňu (pôvodne patriacu spoločnosti Billa). Podaním z 12. októbra 2011 ohlásila mestu Senica, že na kúpenej nehnuteľnosti bude vykonávať drobnú stavbu. Mesto Senica síce prípisom sp. zn. SOU-966/2011-ORA zo 14. októbra 2011 oznámilo, že proti realizácii drobnej stavby nemá námietky, avšak následne 5. januára 2012 požiadalo Okresné riaditeľstvo Policajného zboru - Okresný dopravný inšpektorát Senica o vyjadrenie sa k návrhu použitia dopravných značiek a dopravných zariadení. Ako dôvod svojej žiadosti malo mesto Senica uviesť „*bezpečnosť cestnej premávky, najmä detí navštevujúcich Základnú školu na Sadovej ulici*“. Na základe tejto žiadosti mal potom 23. januára 2012 vydať Okresný dopravný inšpektorát v Senici pod sp. zn. ORPZ-SE-ODI1-29-001/2012 súhlas na umiestnenie namietaného dopravného značenia. Nadväzne na to napokon mesto Senica „*pod č. OVŽPaD/JO/2012/146 dňa 30. 04. 2012 určilo použitie trvalých dopravných značiek na miestnych komunikáciách v Senici... a potom osadilo dopravné značky zákaz vjazdu vozidiel, ktorých okamžitá hmotnosť presahuje 3,5 t. Týmto obmedzilo vstup, resp.*

prejazd po jedinej prístupovej ceste nachádzajúcej sa na par. č. 3461/1 k. ú... k nehnuteľnostiam sťažovateľa, bytovky, základnej škole, športoviskám.“.

Sťažovateľka namieta, že vydaním určenia o osadení dopravnej značky mesto Senica porušilo označené základné práva podľa ústavy, právo podľa dodatkového protokolu a označené články ústavy a dodatkového protokolu č. 12 a je vylúčené, aby v jej prípade bolo možné poskytnúť právnu ochranu v správnom konaní podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, ako aj podľa zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.

Súčasne sťažovateľka poukazuje aj na skutočnosť, že k náprave jej porušených práv nedošlo ani na základe konania o podnetoch podľa zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov. Podaním z 8. augusta 2012 mala totiž namietať porušenie svojich práv na Okresnej prokuratúre Senica (ďalej len „okresná prokuratúra“). Podnet bol vybavený z časti okresným prokurátorom oznámením č. k. Pd 65/12-18 z 30. novembra 2012 o jeho odložení, pretože nebol dôvod na uplatnenie niektorého z opatrení prokurátora proti vydanému opatreniu mesta Senica, a z časti prokurátorom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky oznámením č. k. GÚs 188/12-10 z 29. októbra 2012 z dôvodu, že vo veci neboli zistené také relevantné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali podanie návrhu ústavnému súdu vo veci namietaného nesúladu právnych predpisov. Opakovaný podnet sťažovateľky z 15. augusta 2013 mala okresná prokuratúra odložiť oznámením č. k. Pc 70/13-3 z 5. septembra 2013 a v druhej časti bol tento opakovaný podnet vybavený oznámením krajského prokurátora Krajskej prokuratúry v Trnave (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. Kd 110/13-4 z 18. septembra 2013 so záverom, že nie sú splnené podmienky na využitie prokurátorského opatrenia, ktorým je protest, prípadne prokurátorské upozornenie.

Sťažovateľka považuje vybavenie jej opakovaného podnetu zo strany krajskej prokuratúry „za nezákonné, nakoľko nekorešponduje so skutkovým stavom veci a naďalej umocňuje stav porušovania základných práv a slobôd chránených Ústavou SR vyvolaný

(spôsobený) Určením umiestnenia dopravných značiek mestom Senica... Sťažovateľovi nie je zrejmé, z akých listín/dôkazov prokuratúra vychádzala pri vybavovaní podnetov sťažovateľa, ktorý tento jej postup považuje za nesprávny, nezákonný a umocňujúci stav porušovania práv sťažovateľa“.

V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu sťažovateľka argumentuje okolnosťou, že účel, na ktorý sa stavba používa od jej kolaudácie, sa nezmenil, avšak po zmene vlastníka mesto Senica vydalo napadnuté opatrenie. Rovnako poukazuje na obsah územnoplánovacej dokumentácie, podľa ktorej je hlavnou funkciou územia, kde sa nachádza aj nehnuteľnosť sťažovateľky, občianska vybavenosť.

Sťažovateľka tiež namieta porušenie zákazu diskriminácie (zásady rovnakého zaobchádzania) poukazujúc na skutočnosť, že je „v porovnaní s predchádzajúcim vlastníkom nehnuteľnosti (ktorý viac ako 10 rokov na totožnom mieste vykonával prevádzku veľkopredajne bez existencie Zákazových dopravných značiek) je sťažovateľovo právo vlastniť majetok a riadne ho užívať zásadným spôsobom obmedzené“. Porušenie zásady rovnakého zaobchádzania sťažovateľka namieta aj z dôvodu, že mesto Senica síce údajne žiadalo vlastníkov okolitých stavieb o vyjadrenie k umiestneniu dopravných značiek, avšak o vyjadrenie sťažovateľky k veci nežiadalo. Sťažovateľka vôbec nemala možnosť vyjadriť sa k osadeniu zákazových značiek, a pritom mala byť ich osadením priamo a bezprostredne dotknutá.

Sťažovateľka má byť uvedeným „zásahom“ mesta Senica napokon obmedzená aj vo svojom základnom práve podnikat' zaručenom čl. 35 ods. 1 ústavy. Namietané opatrenie totiž malo sťažovateľke znemožniť využívanie predmetných nehnuteľností na ich účel (ako predajne) a znemožniť aj „opravu stavby, údržbu, vynášanie komunálneho odpadu a zásobovanie tovarom“. V tejto súvislosti sťažovateľka v argumentácii sťažnosti namieta aj porušenie základného práva na účinný opravný prostriedok poukazujúc na rozpor s čl. 1 ods. 1 ústavy a porušenie zásad proporcionality, ochrany legitímnych očakávaní a čl.

13 ods. 4 ústavy. Na podporu tejto argumentácie rozsiahlo cituje zo záverov rozsudku Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. k. 2 Ao3/2008-100.

Na základe opísaných skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vydal vo veci takéto rozhodnutie:

„Mesto Senica postupom a určením o osadení dopravnej značky pod č. OVŽPaD/JO/2012/146 zo dňa 30. 04. 2012 porušilo vlastnícke práva a povinnosti sťažovateľa... podľa Čl. 20 ods. 1 ÚSR, Čl. 1 Protokolu o ochrane ľudských práv a základných slobôd .., Čl. 1 Dodatkového dohovoru k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Mesto Senica postupom a určením o osadení dopravnej značky pod č. OVŽPaD/JO/2012/146 zo dňa 30. 04. 2012 porušilo práva sťažovateľa a to práva podnikateľ... podľa Čl. 35 ods. 1 ÚSR.

Mesto Senica postupom a určením o osadení dopravnej značky pod č. OVŽPaD/JO/2012/146 zo dňa 30. 04. 2012 porušilo práva sťažovateľa a to práva rovnakého zaobchádzania a práva zákazu diskriminácie, podľa Čl. 12 ods. 1 ÚSR, Čl. 1 ods. 2 Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj zásadu proporcionality a zásadu legitímnych očakávaní.

Ústavný súd zrušuje určenie o osadení dopravnej značky pod č. OVŽPaD/JO/2012/146 zo dňa 30. 04. 2012 vydané Mestom Senica.

Ústavný súd prikazuje Mestu Senica aby obnovil stav pred porušením a odstránil trvalé dopravné značky na miestnej komunikácii v Senici

a) na MK Sadová ulica (prístupová k III. ZŠ) kde je umiestnená dopravná značka B25 Zákaz vjazdu vozidiel, ktorých okamžitá hmotnosť presahuje 3,5 t,

b) na MK Sadová ulica (na križovatke s prístupovou komunikáciou k III. ZŠ) kde je umiestnená dopravná značka B27 a Zákaz odbočenia vpravo a B27b Zákaz odbočenia vľavo s dodatkovými tabuľkami E6 Celková hmotnosť (3,5 t).

Ústavný súd priznáva primerané finančné zadosťučinenie sťažovateľovi v sume 35.000 €, ktoré je Mesto Senica povinné mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Ústavný súd priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 331,12 €, ktoré je Mesto Senica povinné vyplatiť na účet právneho zástupcu: ADVOKÁCIA, s. r. o... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu. “

Alternatívne sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom rozhodol takto:

«Mesto Senica postupom a určením o osadení dopravnej značky pod č. OVŽPaD/JO/2012/146 zo dňa 30. 04. 2012 porušilo vlastnícke práva sťažovateľa... podľa Čl. 20 ods. 1 ÚSR, Čl. 1 Protokolu o ochrane ľudských práv a základných slobôd... Čl. 1 Dodatočného dohovoru k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Mesto Senica postupom a určením o osadení dopravnej značky pod č. OVŽPaD/JO/2012/146 zo dňa 30. 04. 2012 porušilo práva sťažovateľa a to práva podnikat'... podľa Čl. 35 ods. 1 ÚSR.

Mesto Senica postupom a určením o osadení dopravnej značky pod č. OVŽPaD/JO/2012/146 zo dňa 30. 04. 2012 porušilo práva sťažovateľa a to práva rovnakého zaobchádzania a práva zákazu diskriminácie, podľa Čl. 12 ods. 1 ÚSR, Čl. 1 ods. 2 Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj zásadu proporcionality a zásadu legitímnych očakávaní.

Ústavný súd zrušuje určenie o osadení dopravnej značky pod č. OVŽPaD/JO/2012/146 zo dňa 30. 04. 2012 vydané Mestom Senica.

Ústavný súd zakazuje Mestu Senica pokračovať v porušovaní základných práva a slobôd sťažovateľa a prikazuje Mestu Senica aby určilo dodatkové tabuľky E 12 „okrem dopravnej obsluhy“ k trvalým dopravným značkám na miestnej komunikácii v Senici

a) na MK Sadová ulica (prístupová k III. ZŠ) k umiestnenej dopravnej značke B25 Zákaz vjazdu vozidiel, ktorých okamžitá hmotnosť presahuje 3,5 t,

b) na MK Sadová ulica (na križovatke s prístupovou komunikáciou k III. ZŠ) k umiestnenej dopravnej značke B27a Zákaz odbočenia vpravo a B27b Zákaz odbočenia vľavo s dodatkovými tabuľkami E6 Celková hmotnosť (3,5 t).»

O priznaní finančného zadosťučinenia a náhrade trov konania navrhuje sťažovateľka v alternatívnom návrhu rozhodnutia rozhodnúť rovnako ako v základnom návrhu.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd pripomína, že sťažnosť v zmysle čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02, III. ÚS 254/04). Jednou zo zákonných podmienok na jej prijatie na ďalšie konanie je jej podanie v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa.

Pri určovaní, od kedy začala sťažovateľke plynúť lehota na podanie sťažnosti proti napadnutému uzneseniu, ústavný súd zohľadnil svoju doterajšiu judikatúru, v zmysle ktorej sa pri posudzovaní otázky dodržiavania lehoty na podanie sťažnosti musí vychádzať z doslovného znenia zákona o ústavnom súde (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde), podľa ktorého zmeškanie tejto lehoty nie je možné odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03, IV. ÚS 338/08).

V danom prípade bolo sťažovateľkou napadnuté opatrenie sp. zn. OVŽPaD/JO/2012/146 vydané mestom Senica 30. apríla 2012. Keďže lehota na podanie ústavnej sťažnosti začína pri opatrení plynúť odo dňa, keď sa sťažovateľka mohla o opatrení dozvedieť, ústavný súd pri skúmaní dodržania tejto lehoty vychádzal z listinných dôkazov pripojených k sťažnosti. Z oznámenia o vybavení podnetu okresnou prokuratúrou č. k. Pd 65/12-18 z 30. novembra 2012 ústavný súd zistil, že sťažovateľka sa o vydaní napadnutého opatrenia musela dozvedieť najneskôr 8. augusta 2012, keď okresnej prokuratúre doručila svoj prvý podnet proti predmetnému opatreniu. To ale potom znamená, že sťažnosť proti uvedenému opatreniu doručená sťažovateľkou ústavnému súdu 23. októbra 2013 je podaná zjavne po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty, v konkrétnom prípade až po 14 mesiacoch odo dňa, keď už vydanie napadnutého opatrenia muselo byť sťažovateľke známe. Ústavný súd preto bez ďalšieho považoval za nespochybniteľné, že sťažnosť proti napadnutému opatreniu vydanému mestom Senica nebola ústavnému súdu podaná v dvojmesačnej lehote, ktorú vyžaduje § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde v prípade sťažností podaných podľa čl. 127 ústavy.

Na záver o oneskorenosti sťažnosti podanej proti opatreniu mesta Senica nemôže mať vplyv ani skutočnosť, že sťažovateľka 8. augusta 2012 podala na okresnej prokuratúre

podnet na preskúmanie zákonnosti napadnutého opatrenia mesta Senica a 15. augusta 2013 doručila okresnej prokuratúre opakovaný podnet, ktorý krajská prokuratúra vybavila oznámením z 18. septembra 2013. Sťažnosť by nebolo možné považovať za oneskorenú len vo vzťahu ku konaniu krajskej prokuratúry a jej oznámeniu o sťažovateľkou doručenom opakovanom podnete. Keďže však sťažnosť nebola podaná proti krajskej prokuratúre, ale proti mestu Senica, ústavný súd mohol dospieť len k záveru o jej oneskorenosti.

Ústavný súd teda v intenciách návrhu, ktorý smeroval proti opatreniu mesta Senica sp. zn. OVŽPaD/JO/2012/146 z 30. apríla 2012 o určení použitia dopravných značiek na miestnych komunikáciách, nepovažoval podmienky konania o sťažnosti za splnené a v zmysle § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde ju vyhodnotil ako podanú oneskorene, následkom čoho ju v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

Pretože sťažnosť bola ako celok odmietnutá, stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2014